

**Pedagogická fakulta
Univerzita Hradec Králové**

**Hodnocení diplomové práce
Posudek oponenta práce**

Jméno autora: Kateřina Daňková

Název práce: Rodinné prostředí a výchova mládeže s nařízenou ústavní výchovou

Oponent práce: Gabriela Slaninová

Téma práce: stále aktuální, diskutuje se o něm. Cílem práce bylo dle studentky popsat rodinné prostředí a výchovu mládeže s nařízenou ústavní výchovou. Cílem empirické části bylo ukázat, jaké jsou životní příběhy dětí, které procházejí nařízenou ústavní výchovou, jak se mění jejich situace a jak se sama mládež po takovém zásahu do života mění. Cíl je jinak formulován v rámci výzkumného šetření na s. 53.

Zaměření práce: kompilát, práce je zaměřena teoreticko–empiricky. Úvodní kapitoly popisují rodinu v kontextu jejích funkcí a důsledků neadekvátního působení rodičů vůči dětem. Autorka využívá kombinace tradičních pramenů, periodik a legislativy. Textu by více slušelo vzájemné provázání stěžejních a dílčích témat a jejich představení v kontextu cíle práce, takto se čtenáři jeví jako „teoreticky“ strukturovaný, význam témat se ztrácí v mnohosti, v opakování a text působí méně uspořádaně. Např. na s. 25 je v souvislosti se zaměřením práce nepříliš šťastně komentováno využití PBSP (a zmínka např. o rodinné terapii, která s ohledem na zpracované téma může hrát zásadní roli, zcela schází), na s. 27 je komentováno téma subkultur, myšlenka je jistě chvályhodná, ale opět co do propojení s cílem práce, zůstala na „půli cesty“. Poněkud zvláštní se může zdát formulace názvu kap. 4 (s. 32) – pokud je ústavní výchova jedním ze stěžejních témat práce (a obsah kapitoly o tom vypovídá), pak asi nelze považovat za zastřešující název etiologii. Kapitola 5 je považována za samostatnou, ale tematicky spíše spadá pod kapitolu předchozí. Také název kap. 6 se může jevit problematický, je velmi obecný, i když autorka vysvětluje důvod zařazení, souvislost s tématem není jasně uvedena a jedná se tak o stručné shrnutí nabídky služeb zde popsaných organizací.

Empirické šetření: spíše střední úroveň stanovení cíle. Autorka využila kvalitativní strategii a analyzovala 5 kazuistik (obsáhlých a tematicky bohatých, což je třeba ocenit) klientů konkrétního zařízení, které zde zřetelně pojmenovává. Na počátku formulovala výzkumné otázky, které souvisí s cílem práce. Otázkou k diskuzi je fakt, že ačkoli jména informantů byla změněna (viz s. 55), další údaje, které mohou napomoci identifikovat konkrétního jedince (např. u kazuistiky 1: měsíc a rok narození, název a lokace psychiatrie a věk, kdy tam byl klient hospitalizován, název a lokace zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, SŠ, kam byl přijat a kam nenastoupil, SŠ a SOU kam nakonec klient nastoupil...) a u nichž lze konstatovat, že zveřejnění konkrétních názvů a lokalit nijak nesytí cíl práce (i bez toho by bylo možno analyzovat životní příběhy informantů) zde autorka uvádí patrně v nezměněné

podobě. Analýza získaných dat je provedena dle předem stanovených VO, ovšem je možno ocenit, že uvedené převažující fenomény nesou známky kategorizace. Ocenění zaslouží také uvažování autorky na zpracovanými případy v širších souvislostech a v porovnání s literaturou, zdařilé jsou i některé pokusy o interpretaci výsledků. Škoda, že samotné analýze je věnováno v nepoměru k teoretickým kapitolám málo prostoru – cca 3 strany a komentované výsledky svědčí spíše o tendenci zobecnit zjištěné než vystihnout a představit individuální životní zkušenosti informantů.

Využitelnost pro praxi: spíše nízká, protože zjištění nepřinesla v zásadě příliš nového – alespoň závěrečná shrnutí autorky tomu nasvědčují.

Rozsah práce: přiměřený.

Práce s odbornými zdroji: citované prameny jsou aktuální a tradiční, počet uvedených titulů je dostatečný, počet citací v textu je přiměřený. Jsou zařazeny cizojazyčné zdroje. V antiplagiátorské kontrole systému odevzdávání prací se prokázala 23% shoda s jinými texty. Jde především o výčet legislativy či informace z webových stránek, které se na procentu shody podílejí.

Jazyková, formální a stylistická úroveň práce odpovídá požadavkům kladeným na diplomové práce.

Cíl práce: splněn spíše zčásti, schází zodpovězení záměru zjistit, jak se změnila situace informantů a jak se tito mladí lidé změnili. Toto prosím doplnit u obhajoby.

Konkrétní náměty, připomínky nebo otázky vyžadující doplnění u obhajoby:

1. Co vedlo autorku k výběru uvedených typů pomoci těm rodinám, které neplní zdárně svoji funkci?
2. Na s. 78 příliš nerozumím zařazení takto formulovaného 2. odstavce a prosím o vysvětlení.

Datum:

.....

Podpis oponenta práce